

El Museu Picasso aplega 200 obres de l'ull de París i repassa les dècades de relació amb el pintor malagueny

L'ull de Brassai il·lumina París a Màlaga

JUSTO BARRANCO
 Màlaga

Henry Miller el va definir directament com "l'ull de París" i no va escatimar ditirambes: "Un ull vivent". "Els seus ulls presenten aquella esfereïtada perfecta i límpida, aquella voracitat exhaustiva que fan del falcó o del tauró estremidors sentinel·les de la realitat". "Home de ciutat, es limita al festival espectacular que només una ciutat com París pot oferir. No hi ha fase de la vida cosmopolita que hagi escapat als seus ulls". Miller es referia així a Brassai, pseudònim que va adoptar el jove fotògraf hongarès Gyula Halász al París al qual arribaria als 25 anys i del qual ja no es mouria mai.

Un París que des dels anys trenta ajudaria a formar la imatge que té avui amb les seves fotografies, la ciutat de la llum, la de la nit lliure i gamberra, la de la bohèmia, la romàntica, l'eterna. I ara el Museu Picasso de Màlaga revisa la seva obra fins al 3 d'abril en una formidable mostra amb 200 obres, *El París de Brassai*. Fotos de la ciutat que estimà Picasso, en què s'aborda també la relació de quatre dècades amb el pintor malagueny.

El París pobre i el ric. L'intel·lectual i el prohibit. Botiguers envoltats de piles de salsitxes i senyores amb abric de pell passe-

jant el fox terrier. Soldats fent exercicis militars en trinxeres als Camps Elisis amb màscares de gas en ple 1939 i elegants banyistes amb un còctel a la mà. Un home adormit al metro al costat d'una artística màquina de xocolata Menier i una dona dubtant si entrar al carro de l'astròloga Misthouka, que promet tractar tota mena de casos.

La ciutat amb les seves eternes llambordes sota la pluja i la neu i plena d'una boira que multiplica els llums. Encara més quan a la imatge hi ha un dels nombrosos ponts de París amb el Sena a sota. Parelles caminant cap a la torre Eiffel i parelles en bars plens de miralls que multipliquen els seus perfils, de vegades el malestar.

I nens feliços amb brillants globus o fent inscripcions a les parets, d'aquestes que Brassai perseguirà per tota la ciutat i que es convertiran en algunes de les seves millors fotos: el grafiti abans que el gènere existís. I cabarets, i prostíbuls, i Claude la Gorda ves-

Au couchon Llemosí (1935), de Brassai

tida amb vestit i corbata masculins al costat de la seva nòvia a Le Monocle. I l'enigmàtica Nena de les Joies, que va ser prostituta en anys ja molt llunyans i plena de perles, anells i ulls sobremaqui-

llats mira directa a la càmera amb les mans creuades asseguda en un bar.

I per descomptat, per les parets del museu desfilen tots els creadors de París, siguin Jean Genet, Sartre, Simone de Beauvoir, Giacometti, Jacques Prevert amb el seu gat, Matisse, Cocteau, Picasso i una Dora Maar molt simbòlica, al costat d'una gàbia amb ocells. I un jove Dalí, i Gala, i Joan Miró en una poderosa foto amb grans politges i ganxos del Museu Marítim. I per descomptat són les fotos surrealistes del mateix Brassai, com quan una patata grillada es converteix en el cap d'un cérvol o una dona s'abandona al son, imatge que Dalí farà servir per a un collage de la revista *Minotaure*... en què Brassai coneixerà Picasso.

"Brassai va ser un dels més reconeguts fotògrafs europeus de la primera meitat del segle XX i amb la seva feina va forjar la imatge d'aquell París etern. Qui no hi ha estat mai l'espera trobar al segle XXI", recor-

da José Lebrero, director del Museu Picasso Màlaga. I assenyala que "era un nen quan va arribar a París per primera vegada amb els seus pares i allà va començar a col·leccionar fotos de la ciutat de principis de segle". Amb els anys, donaria forma ell a la seva imatge.

Picasso el coneixerà el 1932 en fotografiar les seves escultures per a *Minotaure*. Seria l'inici d'una llarga amistat en què Bras-

"Brassai va forjar amb la seva feina la imatge d'aquell París etern que encara s'espera trobar avui"

sai ho anotava tot i que va donar lloc el 1964 al llibre *Converses amb Picasso*, en què es comprova la seva comuna afició pels objectes trobats, els grafitis o el circ: van veure junts el circ Medrano. Un Picasso del qual es reuneixen a la mostra 16 obres que van ser fotografiades per Brassai, entre les quals destaca una vista de Notre-Dame el 1945. Un documental del 1960 tanca la mostra exposant un home, conclou Lebrero, "que no només va ser un fotògraf sinó que va viure la vida i li va agradar fer de cada motiu només una foto: buscava la foto amb màjuscules del lloc que havia vist".